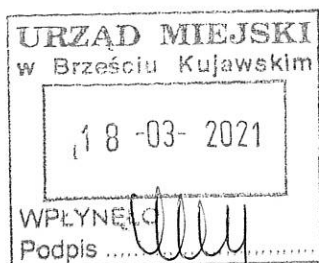

URZĄD MIEJSKI
Pl. Wł. Łokietka 1
67-880 BRZEŚĆ KUJAWSKI
Tel. 54/231-63-10, Fax 231-63-24
E-mail: Urzed@brzesckujawski.pl

B.0053.2.2021

Brześć Kujawski, 18 marca 2021 r.

Rada Miejska
w Brześciu Kujawskim

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w załączeniu przekazuje roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z potrzebami związanymi z realizacją zadań.

BURMISTRZ
mgr Tomasz Chymkowski

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2020 ORAZ POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADANIA

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadania.

ZADANIA GMINY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do **zadań własnych** gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez;
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - b) podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 pomoc rodziny wspierającej ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 zadania ministra właściwego do spraw rodziny ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Do **zadań zleconych** z zakresu administracji rządowej – realizowanych przez gminy należy wykonanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka

3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródłem wsparcia zewnętrznego.

Rodzina może otrzymywać wsparcie przez różne działania:

Jedną z form wspierania rodziny w Gminie Brześć Kujawski jest praca pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny.

W przypadku gdy ośrodek pomocy powyższe informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy i dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeśli z tej analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny wówczas występuje z wnioskiem do kierownika o jego przydzielenie. Kierownik podejmuje decyzję w tym zakresie. Rodzina nie ma jednak obowiązku podejmować współpracy.

W przypadku gdy zagrożone jest dobro dzieci, rodzinie może przydzielić asystenta sąd po przeprowadzeniu postępowania.

ZATRUDNIENIE I FINANSOWANIE ASYSTENTA RODZINY

BOPS zatrudnia jednego asystenta rodziny (umowa o pracę) posiadającego kwalifikacje określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Maksymalna liczba rodzin przypadającego na 1 asystenta to 15 rodzin i z taką liczbą rodzin współpracuje asystent rodziny w Ośrodku.

Na realizację w/w zadania wydatkowana została kwota ogółem - 60 761,29 zł
tj. środki własne - 59 061,29 zł kwota - 1 700 zł przekazana przez Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy (dla porównania rok 2019 koszt zadania - 55 761 zł w tym dotacja - 17 220 zł środki własne - 55 761 zł)

Ustawa o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje asystenta rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

W 2020r. asystent podnosił swoje kwalifikacje poprzez udział w niżej wymienionych szkoleniach:

1. Tworzenie „teczki” asystenta rodziny w czasie pandemii – dokumentacja w pracy asystenta rodziny. Asystent rodziny od diagnozy do działania.
2. Przemoc w rodzinie
3. Przemoc w rodzinie w stosunku do małoletnich dzieci

DANE DOTYCZĄCE RODZIN I DZIAŁANIA PODEJMOWANE WOBEC NICH PRZEZ ASYSTENTA RODZINY

Tabela Nr 1 Dane dotyczące rodzin korzystających ze wsparcia asystenta w 2020r.

Liczba rodzin	15
w tym : liczba dzieci	37
Liczba rodzin niepełnych	8
Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	13
Liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do współpracy	7
w tym w 2020	2
Liczba rodzin u których zakończono współpracę (zmiana miejsca	1

zamieszkania)	
Liczba rodzin w których dzieci zostały umieszczone w placówce	1
w tym dzieci	2
Liczba rodzin objętych wsparciem finansowym BOPS	15
w tym z pomocy żywnościowej Bank Żywności	7

Działania asystenta miały na celu głównie wzmocnienie roli i funkcji rodziny, jej usamodzielnienie i pozostawienie dzieci w ich naturalnym rodzinnym środowisku

Szczegółowe działania:

1. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodziny
2. Odbudowanie poczucia wartości rodziny
3. Wzrost poczucia sprawczości członków rodziny
4. Wzmocnienie wytrwałości w poszukiwaniu pracy przez członków rodziny
5. Zwiększenie umiejętności rozwiązywania problemów
6. Odbudowa poczucia współodpowiedzialności za sytuację bytową rodziny
7. Zaktywizowanie rodziny do podjęcia próby poprawy swojej sytuacji życiowej
8. Odbudowanie motywacji i podjęcie przez rodzinę aktywności do uzyskania trwałej zmiany

Praca asystenta rodziny polegała na:

- * pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych (pomoc w realizacji uprawnień ZUS, pomocy mieszkaniowej, wniosków o przydział mieszkania komunalnego, wniosku o rozłożenie zadłużenia dot. wydatku na mieszkanie, wniosku o alimenty, o ich podwyższenie)
- * pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych w rodzinie (informowanie o możliwości skorzystania z porad psychologa, w niektórych przypadkach zobowiązanie do współpracy z psychologiem także szkolnym, kontrolowanie wizyt u psychiatry)
- * pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi (poradnictwo, informowanie, rozmowa, kontakt z placówkami oświatowymi)
- * wspieraniu aktywności społecznej rodziny
- * udzielaniu wsparcia dzieciom (ściśły kontakt ze szkołami, pomoc w nauce, motywowanie, udział w koloniach letnich w zielonej szkole)

- * motywowaniu do podnoszenia kwalifikacji zawodowych (informowanie o możliwości zarejestrowania się, skorzystanie z kursów w PUP)
- * udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej (wyszukiwanie stron z ofertami pracy, pomoc w kompletowaniu dokumentów do pracy)
- * pomocy w relacjach ze służbami i instytucjami (szkołą, sądem, administracją, służbą zdrowia)
- * prowadzeniu treningów zarządzających budżetem (prowadzenie zeszytów wydatków)
- * motywowaniu do przestrzegania higieny osobistej oraz zadbania o zdrowie własne i najbliższych (w szczególnych przypadkach konsultacja z lekarzem, pielęgniarką, umawianie na wizyty lekarskie)
- * motywowaniu a w niektórych przypadkach zobowiązaniu do utrzymania ładu i porządku w domu
- * wsparciu w podejmowaniu decyzji oraz docenianiu postępów
- * pomocy w „budowaniu zdrowych relacji rodzinnych” (organizacja czasu wolnego wspólnie z dziećmi)
- * udzielaniu porad jak należy przezwyciężać kryzysy rodzinne (zachęcaniu do udziału w szkoleniach dla rodziców projekcie „Rodzina w Centrum” organizowanym przez PCPR we Włocławku)
- * pomocy w walce z uzależnieniem i współuzależnieniem, przemocą w rodzinie (zobowiązania osób do podjęcia leczenia odwykowego, spotkania AA, terapii psychologicznej, terapii uzależnień i przemocy)
- * pomocy w załatwianiu wsparcia w BOP S wnioski o pomoc w zakresie pomocy społecznej
- okresowe, celowe, posiłek, żywność, w zakresie świadczeń rodzinnych, wychowawczych, funduszu alimentacyjnego)
- * monitorowaniu rodzin przez okres 3 miesięcy z którymi asystent rodziny zakończył współpracę
- * podejmowaniu działań wspierających rodzinę na rzecz powrotu dzieci z placówki opiekuńczej

Tabela Nr 2 Dane dot. okresu wsparcia rodzin objętych pomocą asystenta rodziny w 2020r.

Liczba asystentów	1
Liczba rodzin, które korzystały z pomocy asystenta do 3 miesięcy	2
Liczba rodzin, które korzystały z pomocy	1

asystenta do 12 miesięcy	
Liczba rodzin, które korzystały z pomocy asystenta powyżej 1 roku	12

W celu udzielania rodzinom kompleksowego wsparcia asystent rodziny współpracował z instytucjami i podmiotami na rzecz dzieci i rodziny (szkoły, przedszkola, policja, sądy, służba zdrowia, PCPR, ośrodki pomocy społecznej, gminna komisja ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, zespołem interdyscyplinarnym, organizacjami o pozarządowymi i innymi).

Ponadto rodziny mogą skorzystać w BOPS z bezpłatnego wsparcia w zakresie :

- porady prawnej (4 x w miesiącu)
- porady psychologicznej (3 x w miesiącu)
- porady terapeuty ds. uzależnień i przemocy (3 x w miesiącu)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku bezpłatnie udzielało także wsparcia : psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, (1 raz w tygodniu) ponadto organizowało programy i warsztaty wspierające rodzinę.

Praca asystenta rodziny odbywa się głównie w środowisku rodzinnym szczególnie opiera się na bezpośrednim kontakcie z rodzicami.

Taki kontakt ułatwia współpracę, umożliwia zauważenie problemów relacji rodzinnych, egzekwowanie nałożonych zobowiązań.

Rok 2020 był szczególnym ze względu na sytuację związaną z zagrożeniem epidemiologicznym. Tylko do połowy marca 2020 r. asystent wizytował rodziny, od kwietnia 2020 r. ze względu na zalecenia Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w bardzo ograniczonym zakresie a od października 2020 r. wstrzymane zostały odwiedziny rodzin w domach. Praca asystenta odbywała się w oparciu o kontakt telefoniczny z rodzinami jednak w sytuacjach, w których zachodziło podejrzenie problemów głównie nadużywania alkoholu odbywały się wizyty asystenta lub dzielnicowego.

DANE DOTYCZĄCE DZIECI UMIESZCZONYCH W PLACÓWKACH I RODZINACH ZASTĘPCZYCH I KOSZTY Z TYM ZWIĄZANE

Zdarzają się sytuacje, kiedy mimo wysiłku pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej biologiczni rodzice nie mogą pełnić władzy rodzicielskiej wówczas opieka nad dziećmi sprawowana jest w formie pieczy zastępczej lub instytucjonalnej organizowanej przez powiat.

W 2020 r. w jednym przypadku dwoje dzieci w m-cu kwietniu 2020r. zostały umieszczone w placówce opiekuńczej. W m-cu listopadzie 2020r. wróciły do środowiska rodzinnego.

Zaznaczyć należy, że przez cały okres asystent pracował z w/w rodziną, podejmował działania w kierunku powrotu dzieci do domu.

Zgodnie z przepisami Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka ponosi odpowiednio wydatki:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach

Tabela Nr 3 Koszty ponoszone na dzieci umieszczane w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych w roku 2020

rok	Liczba dzieci w placówkach	koszty	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	koszty	Koszty łącznie
2020	16	295 479,60 zł	12	44 534,75 zł	340 014,35 zł

Należy podkreślić, że od 2015 roku zauważalny jest wzrost wydatków na realizację tego zadania. W porównaniu do roku ubiegłego, zmniejszyła się liczba dzieci przebywających w placówkach z 19 osób na 16. Wzrosła w 2020r. liczba dzieci w rodzinach zastępczych dla porównania (w 2019r - 9 dzieci w 2020 – 12 dzieci).

Podsumowując łączne wydatki na dzieci przebywające w placówkach i rodzinach zastępczych wyniosły w 2020r. - 340 014,35 zł (rok 2019 – kwota 287 745,20 zł)

Wzrost wydatków spowodowany był nie tylko różnicą ilości dzieci ale w szczególności ich okresem pobytu.

POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny na kolejny rok są zabezpieczone środki finansowe: wynagrodzenie i szkolenie asystenta rodziny, na pokrycie kosztów pobytu dzieci w placówkach i rodzinach zastępczych.

PODSUMOWANIE

Praca z rodzinami jest procesem złożonym i długotrwałym. Efekty pracy z rodzinami w przeważającym stopniu zależą od kilku czynników : aktywności rodzin i przyznaniu się do błędów, chęci wprowadzenia w swoim życiu zmian, otwarcia na otrzymane wsparcie.

Praca asystenta rodzinnego jest specyficzna, z jednej strony jest on przyjacielem rodziny z drugiej osobą upominającą, dyscyplinującą co nie zawsze jest akceptowane przez rodziny.

Objęcie rodzin wsparciem asystenta nie gwarantuje przywrócenia rodzinie zdolności do prawidłowego wypełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Zdarza się, że w przypadku niektórych rodzin były podejmowane działania interwencyjne, których efektem było umieszczenie dzieci w placówkach. Umieszczenie to nie tylko koszty finansowe ale przede wszystkim ogromna traumna dla dziecka, która może mieć wpływ na całe jego przyszłe życie.

Rok 2020 był szczególnie trudny ze względu na sytuację epidemiologiczną nie tylko dla asystenta rodziny, ale także rodzin.